

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Biologiczne podłoże uzależnień - wykład , PG_00132768						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Biologii -> Katedra Fizjologii Zwierząt i Człowieka -> Pracownia Neurobiologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Wojciech Glac					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		0.0		5.0	25
Cel przedmiotu	zrozumienie mechanizmów prowadzących do uzależnienia farmakologicznego i behawioralnego oraz podłoża indywidualnego zróżnicowania podatności na uzależnienia, poznanie właściwości, mechanizmów działania i skutków przyjmowania głównych grup substancji uzależniających; umiejętność rozpoznania uzależnienia i objawów przyjmowania substancji uzależniających oraz wpływ uzależnienia oraz substancji psychoaktywnych na zachowania antyspołeczne.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KRYMMU2_W02] Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk przyrodniczych powiązanych ze studiowanym kierunkiem, ich miejscu w systemie nauk i wzajemnych relacjach	Posiada pogłębioną wiedzę na temat uzależnienia i jego biologicznego podłoża oraz działania substancji psychoaktywnych na organizm człowieka będącej częścią wiedzy o człowieku i podłożu jego zachowania, w tym zachowania antyspołecznego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[KRYMMU2_W06] Ma pogłębioną wiedzę oraz zna terminologię z zakresu psychologii, socjologii i nauk pokrewnych wykorzystywanych w kryminologii, a także rozumie związane z nimi fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji.	Ma pogłębioną na temat uzależnień i efektów działania różnorodnych substancji psychoaktywnych, przydatną w kryminologii, a także rozumie problemy cywilizacyjne związane ze zjawiskiem uzależnienia i stosowania tych substancji	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] realizacja zadania problemowego
	[KRYMMU2_W01] Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk prawnych oraz nauk penalnych, ich miejscu w systemie nauk, wzajemnych relacjach oraz głównych kierunkach ich rozwoju.	Ma pogłębioną wiedzę na temat biologicznego podłoża uzależnień oraz rozumie znaczenie tej wiedzy dla kryminologii, nauk penalnych i nauk prawnych, zwłaszcza w zakresie wyjaśniania zachowań związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, profilaktyki przestępczości oraz kierunków rozwoju interdyscyplinarnych badań nad uzależnieniami.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[KRYMMU2_K01] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, dokonuje ich krytycznej oceny oraz rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	Potrafi - na podstawie informacji zwrotnej - określić stan swojej wiedzy z zakresu biologicznego podłoża uzależnień oraz wskazać kierunki własnego rozwoju.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	• pojęcie uzależnienia; • uzależnienia psychiczne i fizyczne; • neurobiologiczny mechanizm uzależnienia; • teorie nt. powstawania uzależnienia; właściwości, • mechanizm działania i efekty obwodowe głównych grup farmakologicznych środków nadużywanych przez człowieka stymulantów, depresantów i psychodelików m.in. psychostymulantów (np. amfetaminy, kokainy, efedryny, kofeiny), nikotyny, depresantów sedatywnych (np. alkoholu, barbituranów, benzodiazepin), opioidów (np. morfiny, heroiny, kodeiny, fentanylu), psychodelików stymulacyjnych (np. LSD, psylocybiny, meskaliny), dysocjantów (np. fencyklidyny, ketaminy, salwinoryny), deliriantów (np. atropiny), kannabinoli i innych; • indywidualne zróżnicowanie podatności na uzależnienia i efektów przyjmowania substancji uzależniających; • wpływ uzależnienia i substancji psychoaktywnych na zachowania antyspołeczne • leczenie uzależnień		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	testy	51.0%	30.0%
	zadania problemowe / studia przypadków	51.0%	50.0%
	dyskusje	51.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• Bijak i Lasoń (red.), Neuropsychofarmakologia: dziś i jutro, Instytut Farmakologii Klinicznej PAN, Wydawnictwo Palotyn, Kraków, 2000 • Szukalski, Narkotyki kompendium wiedzy o środkach uzależniających, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa, 2005	
	Uzupełniająca lista lektur	• Longstaff, Neurobiologia, PWN, Warszawa, 2002 • artykuły w specjalistycznych czasopismach naukowych (dostarczone przez nauczyciela)	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	• test - wskaż substancje, które uzależniają fizycznie (wskaż wszystkie poprawne odpowiedzi) • praca problemowa - opracuj syntetyczną teorię uzależnienia na bazie różnych teorii • studium przypadku - na podstawie opisanej historii wskaż i uzasadnij pod wpływem jakich substancji znajdowała się opisana osoba i dlaczego pod jej wpływem dokonała opisanego przestępstwa • dyskusja - temat: potencjał terapeutyczny psychodelików		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.